

Opravdana pobuna tekstilaca

Blog

Posted by:

Objavljeno: 2008/5/22 15:21:27

Prijedlog Zakona o minimalnoj plaći izazvao je (opravdanu) pobunu sindikata tekstilaca, kožara, gumara i obućara.

Vlada je Saboru poslala na usvajanje zakon prema kojem bi od 1. srpnja ove godine minimalna plaća iznosila 2.747 kuna bruto. Ovaj zakon trebao bi zamjeniti Kolektivni ugovor o najnižoj plaći iz 1998. koji je kao najnižu plaću definirao iznos kojeg je država određivala kao najnižu osnovicu za plaćanje obveznih doprinosa (zdravstvenog i mirovinskog) a on ovog trenutka iznosi 2.441,25 kuna bruto.

U samom zakonu doduše ne spominje se iznos najniže plaće; je vlada definirala da on iznosi 39% od bruto prosječne plaće u prošloj godini a da se ubuduće udio minimalne plaće u prosječnoj plaći poveća za postotak realnog rasta bruto društvenog proizvoda.

U samom obrazloženju zakona kao i prilikom obrazlaganju zakona u Saboru predstavnici vlade i vladajućih iznijeli su niz netočnih ili polutočnih podataka, prešutjeli bitne podatke i javnosti, prvenstveno radnicima slali krive, obmanjujuće poruke.

Prvo, baratajući podatkom o iznosu minimalne plaće u bruto iznosu (2.747 kuna) namjerno se prešućuje podatak da u neto to iznosi oko 1.870 kuna.

Drugo, tvrde da se iznos minimalne plaće poveća za 300 kuna. Ali ne kažu da je to bruto povećanje jer je u neto iznosu povećanje 208 kuna.

Treće, tvrde da ovaj zakon JAM-l svim radnicima redovitu isplatu minimalca. To je naravno laž jer zakon samo utvrđuje iznos minimalca i eventualne kazne za poslodavce koje ne isplate minimalac ali u slučaju neisplate minimalca radnicima, kao i do sada ostaje samo sudsko potraživanje.

Četrto, tvrde da je pravo utvrđeno zakonom „jaće“ od prava iz kolektivnog ugovora. I to je laž jer je Hrvatska, preuzimajući konvencije Meunarodne organizacije rada (ILO) u svoj pravni sustav preuzela i obavezu da prava radnika iz kolektivnih ugovora tretira jednako kao i zakonska prava.

Peto, o obrazloženju zakona piše da će ovako utvrđeni minimalac radnicima jamčiti zaradu za dostojan život. Dostojan život s zajamčeni 1.870 kuna mjesečno!?

Šesto, spominju u obrazloženju da 115.000 (7,6 % zaposlenih) radnika prima plaću do 2.500 kuna. Minimalac od 2.747 kuna bruto taj broj neće smanjiti ali je interesantno da je vlada

propustila u obrazloženju napisati da 60% radnika mjesečno prima plaću u NIŽU od prosječne plaće. U veljači ove godine prosječna bruto plaća zaposlenih u pravnim osobama iznosila je 7.340 kuna a neto 4.990 kuna.

Sedmo, prešutjeli su i činjenicu da se u Hrvatskoj minimalna plaća oporezuje porezom na dohodak. Neoporezivi dio plaće sada iznosi 1.600 kuna a neki je dan ministar Šuker najavio da će taj iznos povećati na 1.800 kuna. A to znači da radnici koji primaju minimalac od 2.747 kuna plaćati 142 kune poreza na dohodak. ($2.747 - 1.800 = 947 \times 15\% = 142$).

Osmo, zakonom vlada predlaže da se za zaposlene u tekstilnoj, kožarskoj, gumarskoj, obućarskoj i drvo-prerađivačkoj INDUSTRIJI primjenjuje UMANJENI minimalac i to tako da bi u prvoj godini primjene za njih on iznosio 94%, u drugoj 96%, u trećoj 97% i u četvrtj 98% da bi tek u petoj godini i oni došli na 100% minimalca. To znači da bi ove godine za njih minimalca bio manji za čak 164 kune mjesečno i iznosio bi 2.582 kune. Taj prijedlog obrazlažu navodima kako poslodavci u ovim djelatnostima ne mogu podnijeti puni minimalac i da im treba dati predaha (vremena). Naravno da vlada nije navela koliko radnika je zaposlenih u ovim djelatnostima.

A prema podacima Državnog zavoda za statistiku iz ožujka ove godine u drvo-prerađivačkoj industriji radilo je 16.700 radnika a u tekstilu, koži, gumi i obući čak 47.900 što znači da bi umanjeni minimalac imalo 64.600 radnika.

I sada dolazimo do dva ozbiljna problema ili apsurdna, kako vam je draže.

Prvi je u činjenici da je oko 75% zaposlenih u ovim djelatnostima koncentrirano u 8 županija kontinentalne Hrvatske (sjeverozapadna Hrvatska i dijelom Slavonija). U tim županijama prosječne plaće niže su za 30 do 40% od prosječnih plaća u državi. Drugi pak je u činjenici da država brodogranji, koja je nagomilala više od 8 milijardi kuna gubitaka uz oko 9 milijardni državnih jamstava za samo 12 000 zaposlenih godišnje iz proračuna daje pola milijarde kuna poticaja i subvencija, prizna puni iznosi minimalca a za pedeset tisuća tekstilaca, kožara, gumara i obućara, za koje je tek 2007. izdvojila 20 milijuna kuna pomoći propisuje umanjeni minimalac.

Da, i nemojmo zaboraviti da su preko 80% zaposlenih u tekstilu žene!

Toliko o ravnopravnosti žena po modelu koalicijske vlade HDZ-a, HSS-a, HSL-a i SDSS-a.

Uz izostanak bilo kakove državne strategije opstanka i razvoja tekstilne industrije u Hrvatskoj, uz izostanaka državnih potpora kakove dobivaju brodograditelji, poljoprivreda i turizam svjedočimo i nesposobosti vlade da i pitanje minimalca riješi na zadovoljavajućim načinima.

Po mojim informacijama, odredba o umanjenom minimalcu za tekstilce ušla je u zakon na zahtjev gospođina Polančeca, podpredsjednika Vlade RH. Što o tome misli Adlešić, podpredsjednica iste vlade i veliki borac za ravnopravnost žena, nisam uspio saznati.

Ako se već oni nisu dosjetili kako pravedno riješiti taj problem evo im moga prijedloga. Ako je doista istina da drvo-prerađivačka, tekstilna, kožarska, gumarska i obućarska djelatnost (a ne „industrija“ kako ste napisali u zakon) ne može podnijeti predloženi minimalac od 2.747 kuna, propišite da za njih neoporezivi dio plaće ne iznosi 1.600 kuna (ili 1.800 po najavama ministra Šukera) nego iznos koji istovremeno vrijedi kao i minimalna plaća.